

A növényápolás, az aratás és a betakarítás munkájáról tanácskoztak Szeged élenjáró dolgozó parasztjai

Vasárnap délelőtt 9 órált megbeszélést tartottak Szeged élenjáró dolgozó parasztjai. Tsz tagok és egyéni gazdák, a mezőgazdasági termelési bizottság tagjai gyűltek össze, hogy megbeszéljék a növényápolással, az aratással, betakarítással kapcsolatos teendőket. Részt vett a megbeszélésen Dénes Leó elvtárs, a Szegedi Városi Tanács elnöke is. Ott volt és felszólalt Makra Mihály elvtárs, a Szegedi Párt Végrehajtó Bizottság mezőgazdasági osztályának vezetője. Nagy István elvtárs, a Városi Tanács elnökhelyettese tartott beszámolót az egyes kérdésekről.

Az aratásra úgy kell készülni, — mondotta Nagy István elvtárs, — hogy a földeket gyomtalanra tegyük, elvégezzük a hasznos növényápolást. A kukoricánál például minden kapálás holdként egy-két mázsával több termést jelent.

Készenlétben kell állni, hogy amint a gabona megérte a szegedi határban is, azonnal megkezdődjék az aratás.

A mezőgazdasági termelési bizottság a nyári nagy munkában is jó segítséget tud adni a dolgozó parasztok felvilágosításában, egyben pedig személyes példamutatással. Azok, akik aratási szerződést kívánnak kötni, ezt késlekedés nélkül jelentsek a tanácsnál.

A behordás jó elvégzésére is készülni kell. Az igával nem rendelkező dolgozó parasztoknak segítséget kell adni abban, hogy a behordást késlekedés nélkül elvégezzék. Helyes, ha az igával nem rendelkező dolgozó parasztok már most elhatározzák, kivel hordatják be a gabonát. Fontos megteremtünk a szérűskertek tűzbiztonságát és különösen van teendőnk az alsóvárosi és mihályteleki részen.

A kasza után járjon az eke, végezzük a tarlóhántást. A másodvetésre is kíváló az időjárás, — a másodnövények jelentősen segítik az állatok takarmánnyal való ellátását.

A dolgozó parasztoknak a gabonát — a rendelet szerint is — egyenesen a géptől kell a begyűjtőhelyre vinni. E téren is járjanak élen a szegedi dolgozó parasztok. Nagy István elvtárs beszámolója után megkezdődtek a hozzászólások. Tóth K. József, Oncsa-telepi dolgozó paraszt szóvá tette, hogy a baktói rampát rendbe kell hozni, hogy a behordás zökkenőmentesen haladhasson. Bozso István alsóvá-

rosi egyéni gazda a szérűskerttel kapcsolatos egyéni problémájáról beszélt, melynek igazságos elintézését a tanács részéről megígérték. Elmondotta azt is, hogy a szérűskertekben a gazt is fontos kiirtani. Lele Antal, (Felsővárosi Fekete-földök) szóvá tette, nem kielégítő a kasza, kaszakó minősége. Kérte, hogy már most tegyen a tanács azért, hogy a begyűjtő helyeken rendben, gyorsan haladjon a gabonabehordás.

Vásárhelyi Lajos (Baktó) elmondta, hogy egyes állami tartalékföldet bérli felvették ugyan a művelést elősegítő állami kölcsönt, de nem végeznek becsületes munkát a földön. A behordással kapcsolatban elmondotta, hogy az igák helyes elosztásával zökkenőmentesen és gyorsan el lehet végezni ezt a munkát. Katona Pál, a mezőgazdasági termelési bizottság növénytermelési szakcsoportjának elnöke arról is beszélt, helyes, ha a dolgozó parasztok tudják azt a napot, amikor a gép az ő gabonájukat csépele.

Helyes lenne, ha a zsákokért nem kellene a Terményforgalmi raktárhoz menni, hanem helyben kaphatnák meg a dolgozó parasztok, például a gépnél, vagy a szérűskert felelősnél.

Császár István, alsóvárosi idős dolgozó paraszt szóvá tette, hogy a székháti úton víz áll, s a kocsik a gabonaföldön járnak, s így károkat okoznak.

Makra Mihály elvtárs, a Szegedi Párt Végrehajtó Bizottság mezőgazdasági osztályának vezetője felszólalásában a többi között rámutatott, hogy

a nyári nagy munkánál is fontos az ellenség különböző mesterkedéseinek leleplezése. Az ellenség nem alszik, és a legkülönbözőképpen zavarni, akadályozni igyekszik munkánkat.

Hangoztatta, a párt mindenben segíti, támogatja a dolgozó parasztok munkáját, hogy sikerrel vívják meg az aratás, betakarítás nagy munkáját.

A hozzászólásokra Nagy István elvtárs, tanácselnökhelyettes válaszolt. Megállapította, hogy a tanács dolgozik az elhangzott hibák megszüntetéséért, — a javaslatokat figyelembe véve végzi majd munkáját.

A Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat határidő előtt elkészítette a villamos cséplőhelyeket

A Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat dolgozói már teljesítették első félévi tervüket s eddig — jóval a kitűzött június 30-i határidő előtt — befejezték a községekben s a mezőgazdasági üzemekben a villamos cséplés előkészítését.

Csongrád megye állami gazdaságai, termelőszövetkezetei közül az idén eddig hetet villamosítottak. Ezek közül a gyorsai állami gazdaságban, a szegedi Felszabadulás, a szőregi Petőfi, a ferencszállási Úttörő, a hódmezővásárhelyi Úttörő és az ásvóthalmi Szabadságharcos tiszekben a nagyfeszültségű transz-

formátorállomásokat úgy szerelték fel, hogy ezek a helyek alkalmasak villamos cséplésre. Ezenkívül tizenegy községben a szérűhely- vagy egyéb változásoknak megfelelően átépítették a villamos cséplőhelyeket. Így például Mindszentben a régóta másfél kilométerrel távolabb szervezték meg a közös szérút, s így ennek megfelelően átszerelték a villamos cséplőhelyet is.

A DÁV. dolgozói most két csongrád megyei község: Szikáncs és Szatymaz villamosítására készülnek.

SUHAN A KASZA a megérett árpában. Aratnak a kisteleki Felszabadulás tiszben. Vágja a rendet Gyovai Ferenc is. Alacsony termetű ember. Arca barázdás és annyi éven át napégette, szél fújta. Fején fakó színű fekete kalap. Reklonó a meleg, s bizony az óráról-órára való kasszasuhintások egész embert kívánnak.

Pár pillanatra megáll Gyovai Ferenc, kezével a derekban tokban csüngő kaszkórt nyúl. Feni a kaszát. Aztán újra vágja a gabonát. Éveinek száma negyvenhat és sokszor aratott már életében, — ezen a tájon is. 1943-ban elszegődött aratónak a kisteleki "vitéz" Tóth Lajos hetven holdas kulákhoz, a csendőrt tisztelgetteshez. Úgy egyeztek meg, hogy gabonát kapnak az aratásért. Szóval részben vágják a kulák kalászosát. Amikor eljött az elszámolás ideje, "vitéz" Tóth Lajos elintézte a jegyző úrral, hogy nem gabonát, hanem a kora hajnalról egész későig tartó nehéz aratás után mindennapra nyolc pengőt kaptak. Volt olyan arató, aki levett kalappal, szinte koldult. Pedig nem lett volna ok a koldulásra, hiszen a jogos, megdolgozott bérrel volt szó. De kérhették vitéz Tóth Lajost, hogy gabonát adjon, hisz' kenyér nélkül maradnak, otthon sírnak az apróságok; kell a kenyér.

A kulák szétvetette lábát, s odavágta a szavakat:

— Ha nem kell a pénz, akkor mehettek isten hírével, gabonát nem adok. Hát válasszatok... Vagy, ha sokat jár a szátok, majd befogjuk — és figyelmeztetően

lendítette előre karját. Értették, tudták, mire célzó: majd jön a csendőrség.

ELKÖVETKEZIK A DÉL, az ebéd ideje. Gyovai Ferenc is jó kosztot falatozik a dülő akácfái alatt. Kis pihenőre elnyúlik az árnyékban. Kalandozik a gondolat, s valahogy észbe jut az is, hogyan arattak "vitéz" Tóth Lajosnál. Ha kérdés, beszél az életéről. Megtudhatod saját szavaival, hogy a magafajta emberek "sok bajon mentek keresztül". És hozzáfűzi: "De ami a fő, már egyenesben vagyunk". Felnevez, eltekint az árpaföld felé, majd körülpillant az egész határban, ahol érik a rozs, s kis idő múltán kaszára vár a búza is. Szép, a kisteleki Felszabadulás tisz gazdasága. Egyik birtokosa Gyovai Ferenc is. Úgy is mondják erre felé sokan a tisz tagjai közül: "A birtokunkon szépen mutat a kukorica is".

S a most pihenő arató 1945-ben hét és fél hold földet kapott. 1949 őszén aztán több más társával elhatározták, hogy ösztöndíjak erejüket, új úton indulnak el. Megalakult a Felszabadulás tisz. Mint futóú, úgy szaladt akkor végig a határban a hazug hír; ilyen is, olyan is a szövetkeztől. "Vitéz" Tóth Lajos és a sógora: Eke János, aki szintén csendőrt tisztelgettes is volt, riogatta a tanyasiakat. Ahol csak tehették, útját akarták állni — az új úton elindulóknak. Nem sikerült. Sok

A dolgozók testi épségének, egészségének fokozottabb védelméről tárgyalt a megyei munkavédelmi konferencia Szegeden

Szombaton tartották meg Szegeden a Közalkalmazottak Szakszervezete kultúrothonában a megyei munkavédelmi konferenciát. Erre a megbeszélésre eljöttek megyénk üzemének, állami gazdaságainak, géppálmásainak munkavédelmi felelősei, szakszervezeti funkcionáriusai és a gazdasági vezetők.

A konferencián Kiss László elvtárs, a SZOT megyei munkavédelmi felelőse számolt be az elmúlt hónapok tapasztalatairól. Bevezetőjében elmondotta, hogy júniusi párt- és kormányhatározat és az azt követő határozatok mindegyikét.

a III. pártkongresszus határozatait a dolgozókról való fokozottabb gondoskodás hatja át.

A kormányprogram megjelenése óta üzemünkben komoly összegeket fordítottunk munkavédelmi beruházásokra. Például a Szegedi Búrtorgyár porfelszívó berendezést kapott, a Szegedi Kenderfonógyárban több mint 2 millió költséggel földem átépítés folyik, korszerű fürdő, öltöző épült. De sorolhatnánk tovább a Jutafonót, az Ecsetgyárat, mert csaknem minden üzemben fordítottunk kisebb, nagyobb összegeket munkavédelemre.

A Munka Törvénykönyv részletes szabályozza, milyen intézkedésekkel kötelesek vállalatunk dolgozóink testi épségét, egészségét megvédeni. Például kötelezővé teszi a dolgozók kioktatását a balesetek elhárítására, új munkakörbe való állítás előtt.

Igen jó a balesetelhárítási propaganda és a balesetek elhárítására hozott intézkedések az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalatnál. Jól beváltak a bevezetett kéz- és újjvédők, amelyek csökkentették a

kézi sérülések számát. Példás a Hódmezővásárhelyi Malom Vállalat munkavédelmi munkája. De mindezen kívül egész sor üzemben és géppálmában érték el jelentős eredményeket a balesetek csökkentésében.

Vannak azonban még olyan üzemek és gazdasági intézmények, ahol

nem tesznek meg mindent a munkavédelem fejlesztésére.

Például a cserebökényi géppálmáson kapcsolók hiányában nem egy helyen a csupasz vezeték összerántásával oldják meg a világítást, ami könnyen bármelyik dolgozó életébe kerülhet. Azonban gyakran megtörténik az is, hogy dolgozóink sem minden esetben használják a meglévő védőberendezéseket és könnyelműségükkel veszélyeztetik testi épségüket. Például a Makói Gépgyárban az elektromos hegesztésnél sem mindig használják a jelentős költséggel létesített védőfüggönyöket, ami megvédi a dolgozókat az ártalmas fényhatásoktól. Eltűrik a Nagylaki Kendergyárban is a műszaki vezetők, hogy szintén a sok költséggel elkészített védőberendezéseket a dolgozók lesereljék gépeikről azzal a kifogással, hogy gátolja őket a zavartalan munkában. Nem engedhető meg üzemünkben az ilyen könnyelműség.

A balesetelhárítás egyes géppálmákon sem kielégítő. Nem fordítanak gondot az oktatásra és a munkavédelmi rendszabályok betartására. Ezért részben a felsőbb szervek is felelősek, mert elhanyagolják az ellenőrzést.

Az értékes beszámoló részletesen ismertette a megye területén folyó munkavédelmi munkát.

A beszámoló után egymás után emelkedtek szóra a jelenlévők. Sárosi Béla, a Szegedi Textilmű-

vekben előforduló balesetek jellegéről beszélt. Elmondta, nagyon sok baleset abból adódik, hogy a fonónok nem megengedett helyen nyúlnak az orsókhoz, sok baleset származik abból is, hogy a parkettre lecseppenő olajat nem törlik fel azonnal és megelégedve róla, elcsúsznak. Kukánszki János, a Szegedi Kéziparasztszámgyárban előforduló balesetekről számolt be. Elmondta, hogy üzemünkben, különösen a csiszoló műhelyben gyakran előfordul kisebb baleset, amely három napon belül gyógyul. Most azt vizsgálják, hogy még ezeket a kisebb sérüléseket is hogyan tudnák teljesen megszüntetni. Vörös László elvtárs, a vasútról, Kovács Ferenc a Mérleggyárból, Buza Bálint elvtárs a nagymágosi állami gazdaságból arról beszéltek, hogyan harcolnak munkahelyükön a balesetek elhárításáért. Tarnai László ügyész ismertette a már 1948-ban megjelent törvényt, melyet a dolgozók testi épségének védelmére.

a mulasztók súlyos megbüntetésére

hozott államunk. Felháborító esetről számolt be Török László elvtárs. Elmondta, hogy a nagyfai célgazdaságban az egyik dolgozó felesége beteg lett és az igazgató nem adott kocsit, hogy minél előbb orvoshoz vigye. Ugyanakkor a felesége, amikor ruhát próbálni megy, elég gyakran igénybeveszi a gazdaság kocsiját. Ilyen esetek azonban szerezésre ritkán fordulnak elő, de ez sem megengedhető és igen helyesen teszik a munkavédelmi felelősök, hogy nem tűnnek meg ilyen mulasztásokat.

A felszólalások után a területi bizottságok jutalmat adtak a legjobb munkát végző munkavédelmi felelősöknek.

Megnyílt Szegeden a Délmagyarországi Vállalatok elfekvő készleteinek kiállítása

jóval meghaladta a tavalyi első ilyen kiállítást.

Vázolta ezután Sárosi elvtárs azokat a feladatokat, amelyeket pártunk III. kongresszusa iparvezetőink számára megjelölt, melyek az önköltségszökkentés és ezen belül az anyaggal való takarékoskodás, a pazarlás megszüntetése érdekében végre kell hajtani.

Ennek a kiállításnak a célja — mondotta Sárosi elvtárs — a délvidek anyagellátásának megjavítása.

Kérte az üzemek vezetőit, hogy a kiállítás után is folytassák a munkát az elfekvő készletek feltárása területén.

Szabados István elvtárs, a Csongrád megyei Párt-végrehajtóbizottsága nevében szólt fel és köszönetet mondott a kiállítás megrendezésének jó munkájukért. A kormányprogram értelmében — mondotta Szabados elvtárs — mindent meg kell tennünk a lakosság igényeinek maximális kielégítésére. Ezt a célt szolgálja ez a kiállítás is.

Ez a kiállítás önkritika a vállalat vezetői részéről, mert ezen a kiállításon derül ki az, hogy

egyes vállalatoknál még mennyi olyan felesleges áru hever, amire más vállalatoknál szükség van.

Dolgozó népünk felemelkedését szolgáljuk azzal is — mondotta befejezőül Szabados elvtárs — ha a forgóeszközök csökkentésével is hozzájárulunk az önköltség csökkentéséhez, a jobbminőségű, olcsóbb áru előállításához.

A kiállítás első óráiban hatalmas érdeklődés mutatkozott a kiállított elfekvő áruk iránt. Boldogan szorongatta a hóna alatt Koczka Pál, az Orosházi Lakáskarbantartó KTSZ anyagbeszerzője a kiállítás talált sokfajta vízvezeteki kelleket, amelynek hiánya miatt eddig nem tudtak egy munkát befejezni. A paksi földművelőszövetkeztől Kiss Tivadar tíz darab kerti locsolót vásárolt. — Egy fél óra alatt el fogom adni — mondotta Kiss Tivadar — olyan nagy szükség van rá a falumban és nem tudtam eddig, csak nagynehezen szerezni.

A kiállítás első napján már több-százezer forint értékű áru, anyag cserélt gazdát.

Nehéz a munka, de vig az aratás

üggyel, bajjal, de kitéphetetlen gyökereket vert a napstúttó homokon a szövetkezeti mozgalom.

VOLT VIHAR tavaly ősszel is. "Vitéz" Tóth Lajos ismét megjelent a színen. Nagy hangon a tanyát követelte vissza a tiszától, amit a Gyovai Ferencek véres verejtékéből, nyomorúságából rakott.

Szív egyet a cigarettájából Gyovai Ferenc és elmeséli, hogy a kulák a mult őszén, amikor a piacon találkozott vele, megállította és azt mondta:

— Hát ugye — húzta gúnyolódva a szavakat —, vissza kell adni már a földem, meg a tanyát.

Gyovai végignézte, s azt válaszolta, mert jól tudta, hogy itt ebben a hazában örökre a nép az úr.

— Nem játszunk visszaadósok!

Haragos jövelő fények a kulák szemében. Jól értette Gyovai Ferenc, hogy olyasmit hümmögött: "Na majd megbánod". Persze észében sincs Gyovai Ferencnek "megbánni". S azóta már "vitéz" Tóth Lajos kulák, volt tisztelgettes csendesebb, igaz, feni a fogát. De résen vannak a szövetkezetiek.

Még tart az ebédszünet. Beszél tovább Gyovai Ferenc. Ime még az életéből: Hét családja van. Matild, a legidősebb, a tisz könyvelője. Ő lesz apja marokszedője, amikor a rozst vágják majd. Az Ilonka és Mária nevű kislánya is ott segédkezik

majd az aratásban, — hozzák a vizet, hadd oltsák szomjukat a kaszások, marokszedők, kötők. Nincs hiánya a tiszben az apának, megvan, ami kell családjának is.

Nevetve és örömmel sorolja, hogy minden hónapban kapnak valamit a gyerekek. Az egyik cipőt, a másik ruhát és így sorjában valamennyi. Családi segélyt is kap, havonta 208 forintot. De még képp sem lennének pénz szűkében, mert minden tisztag rendszeresen kap pénzfelőleget. Legutóbb is, másfél hónapi egységre előlegként 249 forint 60 fillért kapott.

VÉGE AZ EBÉDNEK, a kis pihenőnek. Gyovai is indul újra az árpaföld felé. Válgat a kasza, s lépdél. Napjában egy kaszának 1400 négyszögölről kell levágni a gabonát, — annyi a "norma".

— Tavaly is arattam, meg azelőtt is. a földünkön — beszéli csendesen. — Kétezer négyszögölet napjában most is levágok. Persze, ha a gabona úgy kívánja, akkor vasárnap sem tesszük ám le a kaszát.

Már újra ott az árpaföldben. Kaszája széles rendet vág. Az egyik marokszedő-lány, talán a Bencsik Erzsébet, énekel. Megállás nélkül suhog a kasza. Szedik a marokot a tarkaruhás asszonyok, lányok.

Kinn az aratógép is, hogy segítsen a nagy munkában. Készenlétben a traktor, hogy felhassítsa a tarlót, megművelje a földet a másodnövényeknek.

És gyűlnek a kévék. Súlyosak. Megfelelő a termés a homokon is. A délután már estbe hajlik. Nincs megállás. Csak eső ne legyen.

Nehéz a munka, de vig az aratás.